

# Vestby kommune - Plan, bygg, geodata

## Utvalgssak

---

Saksbehandler: Sverre Korslund	Arkiv: /B11/	
Arkivsaksnr.: 11/1687		
<b>Behandling</b>	<b>Utvalgssaksnr.</b>	<b>Møtedato</b>
Skole-, oppvekst- og kulturutvalget	SOK -47/11	24.11.2011
Kommunestyret	K -104/11	09.12.2011

---

### K -104/11

#### SAMLET SAKSFREMSTILLING - NASJONAL BESTEMMELSE OM LÆRERTETTHET I GRUNNSKOLEN

Dokumenter	Dato	Trykt vedlegg til
Høringsbrev	04.10.2011	SOK/K
Høringsnotat	03.10.2011	SOK/K

---

#### SAKSFREMLEGG

##### 1. SAKSOPPLYSNINGER

Kunnskapsdepartementet har sendt ut forslag til endringer i lov 17. juli 1998 nr 61 om grunnskolen og den videre opplæringa (opplæringslova) på høring.

Det foreslås å:

- Innføre nasjonale bestemmelser om lærertetthet i grunnskolen.
- Innføre en lovbestemmelse som klargjør at skoleeier kan organisere særskilte innføringstilbud for nyankomne minoritetsspråklige elever.
- Innføre lovbestemmelser om opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon.

Høringsfrist er 3. januar 2012.

Det viser til vedlagte Høringsnotat av 03.10.2011.

##### LÆRERTETTHET.

Formålet med lovendringen er å sikre ressurser til å opprettholde og styrke lærertettheten i skolen slik at det er nok lærere på skolen.

Målet er å sikre at de samlede lærerressursene står i forhold til antall elever på skolen eller i kommunen sett under ett, men det er ikke tallfestet hvor mange elever som kan være i en klasse eller gruppe i en gitt undervisningssituasjon, ut over det at det stilles krav til pedagogisk forsvarlighet, noe som også gjelder i dag, (oppl.l. § 8-2).

Kunnskapsdepartementet foreslår å lovfeste en nasjonal bestemmelse om lærertetthet i grunnskolen som skal sikre en *minimumsressurs* og derav en maksimumsgrense for beregnet gjennomsnittlig gruppestørrelse. Det foreslås to modeller. Den ene innebærer lovfesting av lærertetthet på den enkelte skole, mens den andre modellen er en lovfesting av gjennomsnittlig lærertetthet i den enkelte kommune.

Gjennomsnittlig gruppestørrelse defineres som forholdet mellom antall elevtimer og antall lærertimer. Dette benyttes i GSI (grunskolestatistikk) som agreggeres til KOSTRA-tall. Det benyttes to typer gruppestørrelse i statistikkene: Gruppestørrelse 1, som omfatter all undervisning og alle lærertimer, inkludert spesialundervisning og opplæring av minoritetsspråklige elever, og gruppestørrelse 2, som omfatter elev- og lærertimer til ordinær undervisning. Den siste gir mest relevant sammenlkningsgrunnlag, og er den gruppestørrelse man legger til grunn i høringsnotatet.

Problemstillinger:

1. Skal lovfestet grense for lærertetthet være på skole- eller kommunenivå?
2. Hvilken gruppestørrelse skal det være på de enkelte trinn.
3. Innføringstakt: Rekkefølge på innføring, først på ungdomstrinnet, deretter på barnetrinnet.
4. Vurdering av mulighet til å rekruttere nok kvalifiserte lærere.

#### INNFØRINGSKLASSER-/SKOLER FOR NYINNFLYTTEDE MINORITETSSPRÅKLIGE ELEBER

Det foreslås lovendring vedrørende innføringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever.

Denne elevgruppen har svært varierende bakgrunn, både alder for når de kommer til landet, antall år i skolen før de kommer, samt ulik kompetanse.

Det er viktig at at opplæringen blir tilpasset den enkelte elevs forutsetninger

Departementet forslår at det skal kunne organiseres særskilte opplæringstilbud til denne elevgruppen i form av innføringsklasser eller innføringsskoler.

Formålet er at elevene skal lære tilstrekkelig norsk til å kunne få utbytte av ordinær opplæring. Tilbudet skal kunne ha en varighet på inntil ett år, men i særskilte tilfeller inntil halvannet år. Det kan gjøres avvik fra læreplanen, og det foreslås krav om samtykke fra elev/foresatte. Kommunen fatter enkeltvedtak i slike saker.

#### OPPLÆRING VED BEHOV FOR ALTERNATIV OG SUPPLERENDE KOMMUNIKASJON.

Mennesker som helt eller delvis mangler tale, vil ha behov for andre uttrykksformer. Disse uttrykksformer har fellesbetegnelsen alternativ og supplerende kommunikasjon.

Opp.l. har ikke bestemmelser som regulerer opplæringen for denne elevgruppen. De omfattes av rett til tilpasset opplæring og eventuelt rett til spesialundervisning.

Departementet foreslår at det innføres ny § 2-16 i loven om opplæring av denne elevgruppen. Dette innebærer ingen endring av gjeldende rett.

## 2. VURDERING

Lærertetthet:

1. Skal minimumsgrense for lærertett være på skolenivå eller kommunenivå.

Med Vestby kommunes skolestruktur er gjennomsnittlig gruppestørrelse svært varierende. Garder skole trekker ned kommunalt gjennomsnitt, slik at andre skoler kan ha større gjennomsnittlig gruppestørrelse dersom beregningen tas på kommunenivå. For å ivareta intensjonen i forslaget, bør gjennomsnittlig gruppestørrelse anvendes på skolenivå.

2. Gruppestørrelse på det enkelte trinn.

Det angis tre modeller:

Eks 1:

22 elever på 8.-10. trinn

20 elever på 5.-7. trinn

18 elever på 1.-4. trinn

Eks 2:

21 elever på 8.-10. trinn

20 elever på 5.-7. trinn

16 elever på 1.-4. trinn

Eks 3:

20 elever på 8.-10. trinn

20 elever på 5.-7. trinn

15 elever på 1.-4. trinn

Konsekvenser for Vestby kommune:

Eks 1 gir ingen konsekvenser på barnetrinnet, da den barneskolen med lavest lærertetthet har gjennomsnittlig gruppestørrelse på 17,89 elever.

På ungdomstrinnet ligger den ene skolen med gjennomsnittlig gruppestørrelse på 23,18, mens den andre har 21,77. Den ene skolen må tilføres ett-1 årsverk, anslått til 660.000 kr.

Eks 2 fører til at tre barneskoler må tilføres ett-1 årsverk hver, en kostnad på tilnærmet to-2 mill. kr.

Ungdomskolene må tilføres 1,5 årsverk hver, totalt tre årsverk, med en kostnad tilnærmet 2 mill. kr.

Eks 3 medfører en økning i årsverk for barnetrinnet på 1,5-2 årsverk hver, totalt 4,5-6 årsverk, til en kostnad av 2,6 – 4 mill. kr.

Kontrollsystemet i dag er gruppestørrelse målt mot gammelt klassesdelingstall, 28 på barnetrinnet og 30 på ungdomstrinnet. Den nye ordningen gir klart mindre gjennomsnittlig gruppestørrelse enn nåværende kontrollfunksjon gir.

Vi må innse at departementet vil innføre maksimumsgrense for gjennomsnittlig gruppestørrelse. Med det som bakgrunn, bør Vestby kommune gå inn for tallene som er angitt i eks 1. Dette vil koste oss svært lite, kun ett årsverk på ungdomstrinnet. Det som er den store utfordringen, er at nytt lovforslag vil gi lite spillerom for redusert bemanning, noe som ligger inne i rådmannens forslag til handlingsprogram 2012-2015.

### 3. Innføringstakt.

Innføringstakten bør være som skissert i høringsnotatet: Innføring på ungdomstrinnet i første omgang, for derigjennom å høste erfaringer med rekruttering. Denne vurderingen bør gi grunnlag for å vurdere innføringstakt på barnetrinnet.

### 4. Rekruttering.

Vestby kommune er i en mellomposisjon mellom Oslo og Østfold med større kommuner/byer. Det gir oss rekrutteringsutfordringer, men vi kan ikke si at innføring av minstekrav til lærertetthet slik det er foreslått i eks 1 vil gi oss problemer. Eks 2 og 3 vil derimot kunne merkes godt.

### SÆRSKILTE INNFØRINGSTILBUD FOR NYANKOMNE MINOPRITTSSPRÅKLIGE ELEVER.

Vestby kommune har tolket opp.l. dit hen at det er anledning til å organisere innføringsklasser for denne gruppen, og vi har dette på Vestby og Risil.

En presisering av at kommunen har anledning til å gjøre dette, vil ikke ha noen konsekvenser for Vestby kommune.

Høringsnotatets forslag støttes.

### LOVBESTEMMELSE OM OPPLÆRING VED BEHOV FOR ALTERNATIV OG SUPPLERENDE KOMMUNIKASJON.

Depratmentets konklusjon er at lovforslaget ikke innebærer noen endring av gjeldende rett, kun en presiering av rettigheter. På bakgrunn av dette støttes forslaget.

### **3. ALTERNATIVER**

Et alternativ er å ikke foreta noen lovfesting av minimum lærertetthet. Siden sikring av minimum lærertetthet er nedfelt i regjeringens politiske plattform, vil det ha liten hensikt å foreslå dette.

### **4. KONKLUSJON**

Lærertetthet:

Lærertetthet bør vurderes på skolenivå og ikke på kommunenivå.

Gjennsnittlig gruppestørrelse på det enkelte klassetrinn bør være i henhold til Eks 1 i Høringsnotatet.

Innføringstakt bør være på ungdomstrinnet først, deretter på barnetrinnet etter evaluering av erfaringer på ungdomstrinnet.

Rekruttering ved Eks 1 vil ikke by på store rekrutteringsproblemer for Vestby kommune.

Innføringsklasser for nyinnflyttede minoritetsspråklige elever bør lovfestes.

Rettigheter for opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon bør lovfestes.

#### **RÅDMANNENS INNSTILLING:**

1. Lærertetthet bør vurderes på skolenivå og ikke kommunenivå.
2. Gjennomsnittlig gruppestørrelse bør være på maksimum:  
22 elever på 8.-10 trinn  
20 elever på 5.-7. trinn  
18 elever på 1.-4. trinn
3. Lovfestet maksimum gruppestørrelse bør innføres på ungdomstrinnet først. Evaluering av dette bør angi om dette også skal innføres på barnetrinnet.
4. Rekruttering etter pkt. 2 i rådmannens forslag anses ikke å by på rekrutteringsproblemer.
5. Innføringsklasser for nyinnflyttede minoritetsspråklige elever bør lovhjemles.
6. Rettigheter for opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon bør lovhjemles.

#### **BEHANDLING I Skole-, oppvekst- og kulturutvalget DEN 24.11.2011**

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

#### **VEDTAK:**

1. Lærertetthet bør vurderes på skolenivå og ikke kommunenivå.
2. Gjennomsnittlig gruppestørrelse bør være på maksimum:  
22 elever på 8.-10 trinn  
20 elever på 5.-7. trinn  
18 elever på 1.-4. trinn
3. Lovfestet maksimum gruppestørrelse bør innføres på ungdomstrinnet først. Evaluering av dette bør angi om dette også skal innføres på barnetrinnet.
4. Rekruttering etter pkt. 2 i rådmannens forslag anses ikke å by på rekrutteringsproblemer.
5. Innføringsklasser for nyinnflyttede minoritetsspråklige elever bør lovhjemles.
6. Rettigheter for opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon bør lovhjemles.

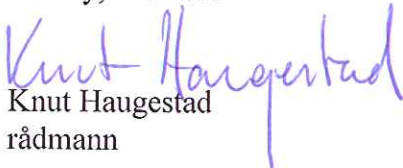
**BEHANDLING I Kommunestyret DEN 09.12.2011**

SOK's innstilling ble enstemmig vedtatt.

**VEDTAK:**

1. Lærertetthet bør vurderes på skolenivå og ikke kommunenivå.
2. Gjennomsnittlig gruppestørrelse bør være på maksimum:  
22 elever på 8.-10 trinn  
20 elever på 5.-7. trinn  
18 elever på 1.-4. trinn
3. Lovfestet maksimum gruppestørrelse bør innføres på ungdomstrinnet først. Evaluering av dette bør angi om dette også skal innføres på barnetrinnet.
4. Rekruttering etter pkt. 2 i rådmannens forslag anses ikke å by på rekrutteringsproblemer.
5. Innføringsklasser for nyinnflyttede minoritetsspråklige elever bør lovhjemles.
6. Rettigheter for opplæring ved behov for alternativ og supplerende kommunikasjon bør lovhjemles.

Vestby, 14.12.11

  
Knut Haugestad  
rådmann